



# DIERENPASPOORT NETGIRAFFE pag 1

## LATIJNSE NAAM: *Giraffa camelopardalis reticulata*

**Ik ben een:** zoogdier

**Aantal jongen:** 1, bij uitzondering 2

**Zwanger:** ongeveer 15 tot 16 maanden

**Volwassen met:** ongeveer ongeveer 3 jaar

**Maximale leeftijd** (wild): 20 jaar

**Gewicht:** ongeveer 500-800 kg

**Schouderhoogte:** ongeveer 2,7- 3,3 m

**Lengte:** vrouw ongeveer 4,57meter en man ong. 5,5 meter

**Woonplaats:** Ik leef in Afrika op de steppen, savannen en in galerijbossen ten zuiden van de Sahara-woestijn.

**Voedsel:** Bladeren van bomen en struiken. Daarnaast worden ook knoppen, twijgen, bloemen en vruchten gegeten.

**Vijanden in de natuur:** Leeuwen vangen weleens een pasgeboren giraffe.

**Bedreiging** in 2015: niet bedreigd

**Wist je dat:** een giraffe maar kleine dutjes doet van ongeveer 20 minuten? Bij elkaar opgeteld maar 1,5 tot 5 uur per etmaal (dat is dag en nacht samen)!

Let op: Alle getallen zijn gemiddelden van metingen in het wild.



# DIERENPASPOORT NETGIRAFFE pag 2

## WAAR KUN JE DE NETGIRAFFE AAN HERKENNEN?

### DE KLEUR

De netgiraffe is een van de 9 ondersoorten van de giraffen. De grondkleur van de giraffe is wit-achtig tot geel of bruin met vaalgele tot zwart-bruine vlekken. Alle ondersoorten van giraffen hebben een heel verschillend vlekpatroon. Die ondersoorten leven allemaal in een ander gebied. Soms kom je wel eens geheel witte, zwarte of ongevlekte giraffen tegen. Dat zijn eigenlijk foutjes van de natuur.

### EEN SCHEDEL MET UITSTEEXSELS

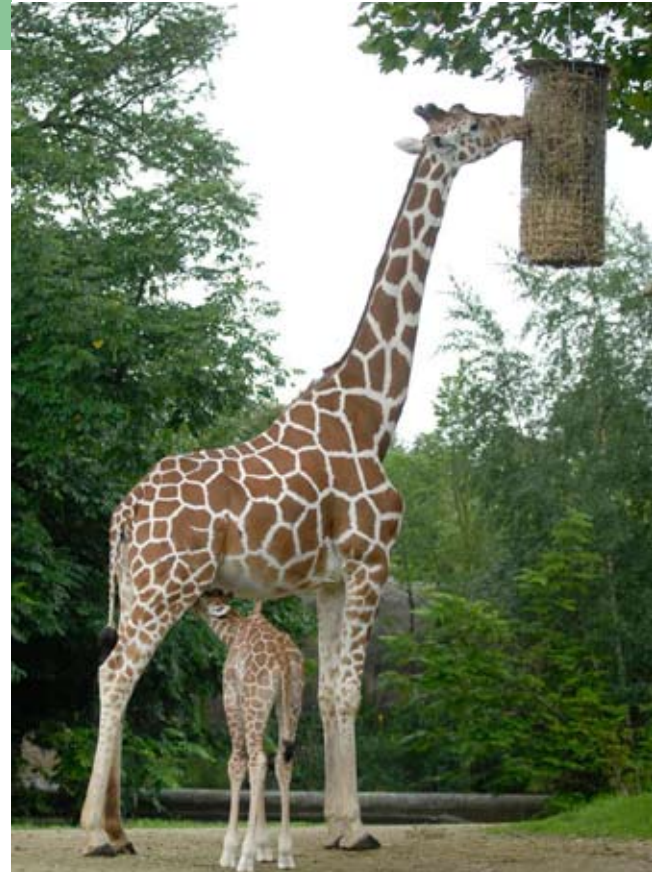
Kijk eens goed naar onze Blijdorpse giraffen. Mannen en vrouwen hebben lange knobbels op hun schedels. Tot wel 30 cm lang. Ze lijken op hoorns maar dat zijn het niet. Het zijn uitsteeksels die met huid bedekt zijn.

Bij de mannen zijn ze dikker dan bij de vrouwen. Voor de uitsteeksels vind je vaak nog een extra knobbel, bij de mannen zelfs nog twee op het achterhoofd.

De schedel van de bul (= de man) heeft bovenop een dikkere laag bot, dat is belangrijk bij het vechten met een andere man. Een man met een zwakke schedel zal nooit het gevecht om vrouwtjes winnen en zal dus ook nooit kleintjes krijgen. De schedel van een bul kan wel 13 kilo wegen, terwijl die van een vrouwtje maar 4.5 kilo weegt.

### LANGE LEBBER

De tong wordt ongeveer 50 cm. lang. Giraffen kunnen er hun eigen ogen mee schoon likken. Dat zal ons nooit lukken! De tong is ruw en sterk. Giraffen eten graag van acaciabomen waar grote stekels aan zitten. Daar kan de tong gewoon tegen. Kijk maar eens als onze giraffen gevoerd worden met takken!



# DIERENPASPOORT NETGIRAFFE pag 3

## LANGNEK

We noemen een giraffe ook wel eens langnek. De lange nek heeft, net zoals bij andere zoogdieren (ook de mens), 'maar' zeven halswervels. Wil je dat eens zien? In Diergaarde Blijdorp hangt in de binnenruimte van de giraffen een groot bord aan de muur met de wervels erop geschroefd. Goed zoeken hoor!

Sommige van die onderste wervels zijn langer. Ook die van de van de ruggengraat. Daar zitten de spieren van de nek goed aan vast. De nek is heel buigzaam. Bij het lopen gaat de nek op en neer. Zo kan de giraffe makkelijker lopen.

Bij een galop is het ook door de deinende beweging van de nek mogelijk om heel hard te lopen, ongeveer net zo hard als een auto in de stad mag (55 km per uur).

## POTEN IN TELGANG

Als de voor- en achterpoot aan dezelfde zijde tegelijk bewegen, noemen we dat telgang. Wij mensen zijn geen telgangers. Probeer het maar eens uit. Begin met je linkerbeen en linkerarm tegelijk naar voren en daarna je rechterbeen en rechterarm en dan... lopen maar. Moeilijk hè?!

## TEPELS

Het ene giraffenvrouwtje heeft vier tepels, de andere drie en weer een ander kan er twee hebben. Dat verschilt per vrouwtje. De tepels zitten wel altijd tussen de achterpoten.

## HART

Omdat de nek soms wel 3 meter lang is zit de kop heel ver boven het hart. Hoe pompt dat hart dan bloed door de aderen naar het hoofd?

Het hart zelf weegt ongeveer 11 kilo. Dat is heel groot en sterk! Het heeft een inhoud van 6 liter. Er kan dus op één moment 6 liter bloed in het hart zijn en dan zit er nog bloed in al de aderen door het hele lichaam (een mens heeft in het totaal in hart en lichaam ongeveer 6 liter bloed).



# DIERENPASPOORT NETGIRAFFE pag 4

## ZIEN, HOREN, RUIKEN

Giraffen kunnen heel goed zien. Ze zien ook kleuren. In een grote groep dieren van verschillende soorten is het de giraffe die het verst kan zien. Door zijn gedrag waarschuwt hij andere dieren voor gevaar. Giraffen kunnen ook heel scherp horen en goed ruiken. Ze maken bijna nooit geluid maar door hun lichaamstaal en gedrag kunnen andere dieren (en verzorgers) zien wat ze bedoelen.

## WAAR EN HOE LEEFT DE NETGIRAFFE?

### STEPPIEN, SAVANNEN EN GALERIJBOSSEN

In Afrika ten zuiden van de Saharawoestijn. Op veel plaatsen was de giraffe (bijna) verdwenen, maar ze zijn ook weer ingevoerd in b.v. wildparken van Zuid-Afrika en Zimbabwe. Ze leven op steppen en savannen. Ze komen ook voor in galerijbossen. Dat zijn smalle, tropische bossen die langs een rivier lopen.

### GEEN VASTE GROEPEN

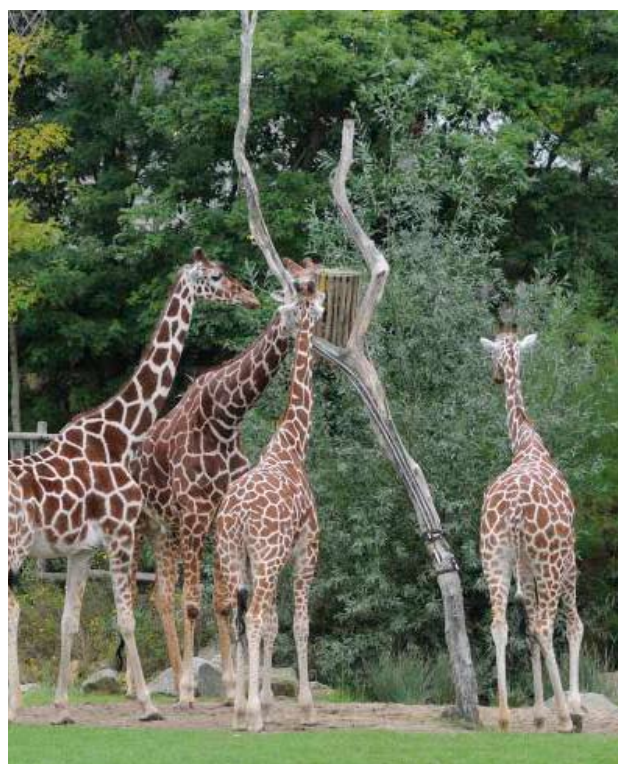
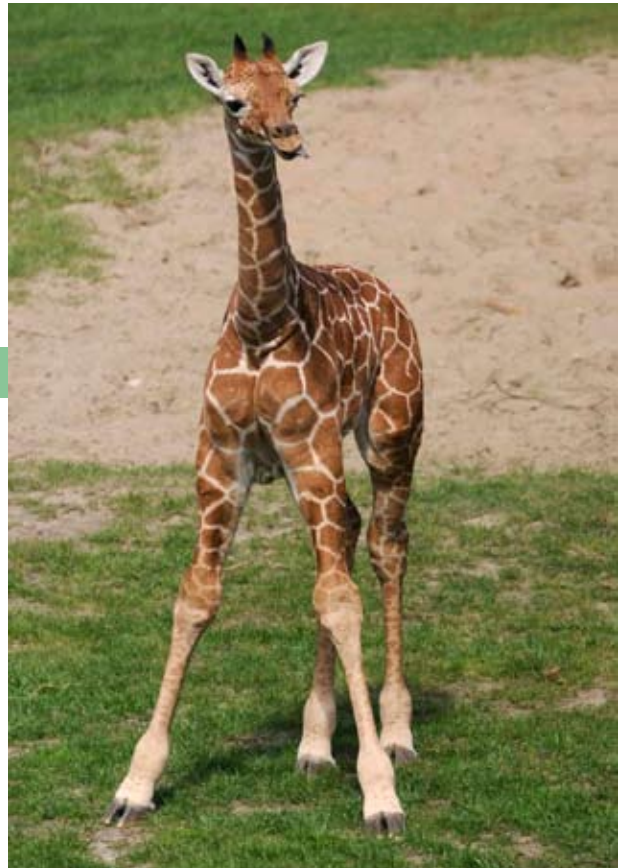
Giraffen leven in groepen die niet zo vast zijn. Soms bestaat zo'n groep uit bv twaalf dieren geleid door een bul (man), dan weer uit groepjes van twee tot zes dieren van bv mannen en vrouwen, maar je ziet ook wel eens alleen levende (= solitaire) bullen. Meestal zie je een klein groepje vrouwen met jonge dieren. Het komt nogal eens voor dat groepen zich aaneensluiten tot kuddes van zo'n 70 dieren. Soms gaan er weer wat dieren uit, die dan later weer aansluiten... of niet. De leden van een groep zijn vaak ver van elkaar, ze kunnen elkaar toch wel zien met die lange nekken.

### ALLEEN MAAR OM DE VROUWTJES

De mannen vechten om de vrouwen, door de nekken langs elkaar te wrijven en omhoog te gooien. Dat vechten eindigt dan vaak met een harde kopstoot. Daar lees je later meer over. Giraffen leven zonder ruzie samen met andere dieren, zoals gnoes, zebra's en buffels.

### GEEN VAST GEBIED

Een echt territorium (eigen gebied) hebben giraffen niet. Zij zwerven rond over een groot gebied van vele tientallen tot enkele honderden vierkante kilometers.



# DIERENPASPOORT NETGIRAFFE pag 5

## SCHOPPER

De giraffen lopen weinig gevaar van roofdieren. Zij kunnen zich door schoppen goed verdedigen. Er zijn zelfs leeuwen gevonden met door giraffen kapot geschopte schedels. Soms slaagt een leeuw erin een jonge giraffe te doden.

## WAT EET DE NETGIRAFFE?

### HERBIVOOR

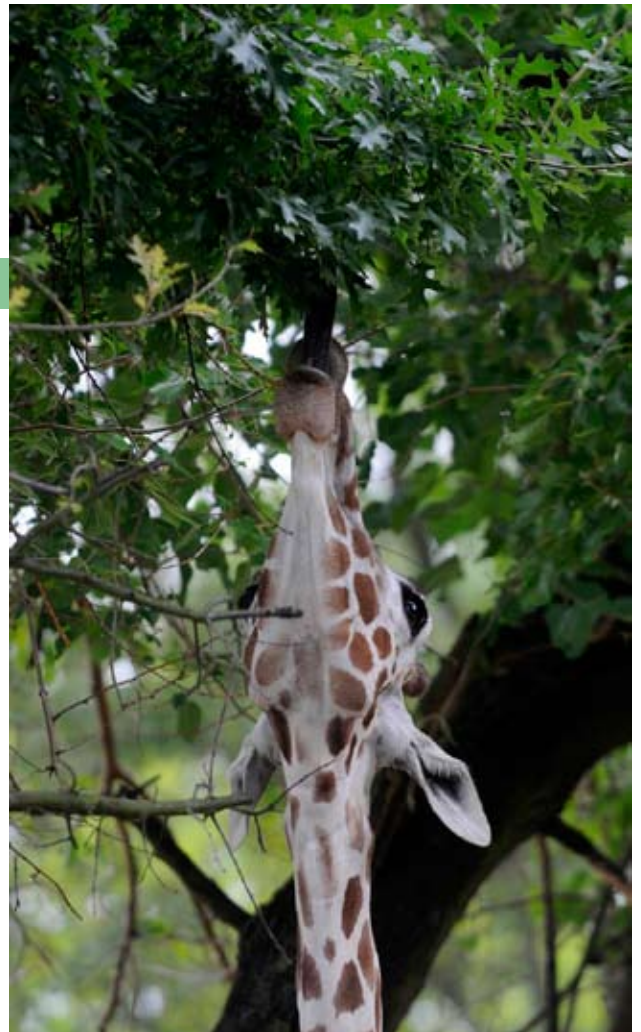
De giraffe is een herbivoor. Dat wil zeggen dat dit dier alleen maar plantaardig voedsel eet. Giraffen eten het meest bladeren van bomen en struiken, die met de lange tong van de takken worden gerist. Daarnaast eten ze ook knoppen, twijgen, bloemen en vruchten.

### STEKELIG ETEN

Giraffen eten het liefst aan acaciabomen. Maar die zitten vol met lange scherpe doorns! Dat maakt ze niets uit; ze eten die stekels gewoon op; hun stevige tong en lippen hebben daar geen last van. Zo nu en dan eten ze ook gras en kruiden van de grond. Ze bezoeken ook maisvelden, ananas- en meloenplantages en andere bouwlanden. En ze likken graag zouthoudende aarde. Fourageren (= zoeken naar eten) doen ze vooral in de ochtend en namiddag, hoewel ze ook 's nachts wel eens op zoek kunnen zijn.

### HERKAUWER

Een giraffe is een herkauwer. Het eten komt eerst in een van de vier magen terecht, maar later komt het weer omhoog in de bek. Dan gaat de giraffe het voedsel pas echt goed kauwen. Als je weer eens in Blijdorp bent, kijk dan eens goed naar de hals van de giraffe. Je moet misschien even geduld hebben, maar dan zul je na het kauwen en doorslikken van een hap, weer een nieuw hapje naar boven zien gaan!



# DIERENPASPOORT NETGIRAFFE pag 6

## WATER DRINKEN

Giraffen kunnen lange tijd zonder water, zeker als er vers groen voorhanden is. Bij het drinken spreiden ze de voorpoten en knikken de polsen. Dat is best een moeilijke houding om snel weg te rennen voor gevaar. Dat is goed opgelost: als er gedronken wordt staat er altijd één giraf op de uitkijk.

In een landschap waar giraffen wonen zie je vaak bomen die net op parasols lijken. Tot een hoogte van 6 meter worden de bomen kaalgevreten en daarboven zit een ronde bladerkroon waar de giraffen niet bij kunnen. Ook vinden we er bomen die niet hoger kunnen worden omdat ze steeds van boven opnieuw worden afgegeten. Is er teveel giraffen in een gebied leven komt er op een gegeven moment een tekort aan bomen, dus aan voedsel.

## HOE PLANT DE NETGIRAFFE ZICH VOORT?

### PLAS PROEVEN

Een mannetje proeft aan de urine van een vrouwtje dat ze op dat moment vruchtbaar is. Dat wil dus zeggen dat ze, wanneer ze paren, ook een jong kan krijgen. Dat is niet het hele jaar door!

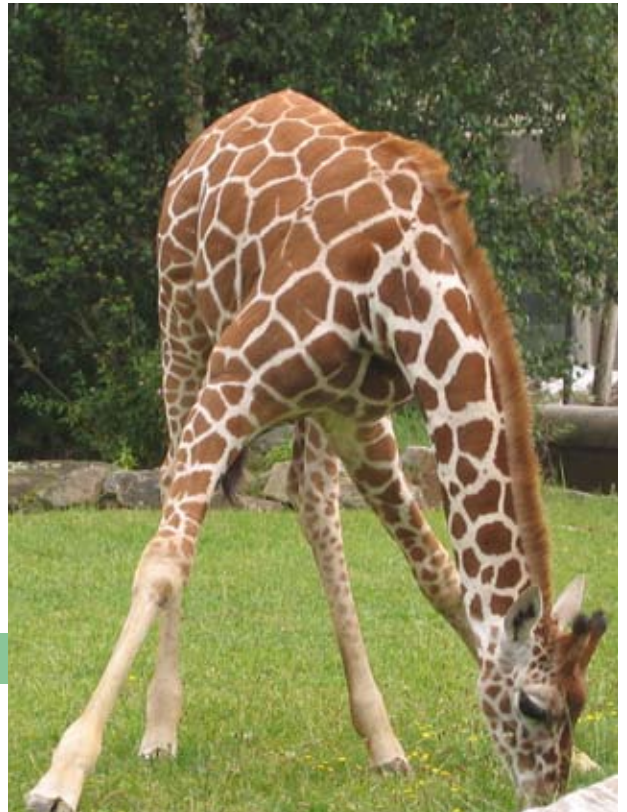
Het vrouwtje wil in die periode graag paren, maar niet met iedere man. Zij wil graag de sterkste!

De mannen vechten in die tijd, door hun nekken en koppen tegen elkaar aan te gooien. Vandaar dat de mannen zulke sterke en zware schedels hebben! De sterkste wint.

Als je dat gevecht ziet, lijkt het wel of ze in elkaar gevlochten nekken hebben. Als het mannetje en vrouwtje elkaar wel zien zitten gaat de man haar achterna rennen, dat noemen ze ook wel opdrijven. Hij likt haar staart, en vindt het vrouwtje het goed dan paren ze. Als het vrouwtje drachtig is houdt de man haar bij andere mannen weg en verdedigt haar.

### GEBOREN MET EEN KOPROL!

Na 15 tot 16 maanden wordt er een jong geboren. Een enkele keer wel eens twee. Het jong wordt geboren terwijl de moeder staat. Het maakt dus een flinke val, maar net voor het op de grond komt, maakt het een soort koprol.



# DIERENPASPOORT NETGIRAFFE pag 7

Niets aan de hand dus. Al snel na de geboorte is het kalfje sterk genoeg om te lopen en drinken bij de moeder. Het kan meerennen als er gevaar dreigt, want leeuwen houden wel van zo'n lekker hapje. Heel soms lukt het de leeuwen het jong te pakken, maar zoals je al gelezen hebt, kan de moeder aardig van zich afschoppen. Het jong drinkt ongeveer een half jaar tot een jaar bij de moeder. Het is met 3 jaar volwassen! In Blijdorp zijn al heel veel jonge girafjes geboren.

## WAT ZIJN DE VIJANDEN VAN DE NETGIRAFFE?

### GEEN

De netgiraffe heeft zoals je al eerder las, bijna geen last van vijanden. Een enkele keer wordt een jong gepakt door een leeuw, maar dat gebeurt zelden. Veel giraffen worden ook door mensen in natuur/parken gehouden. Ook op die manier zijn ze beschermd.

## HOE LEVEN DE NETGIRAFFEN IN BLIJDORP?

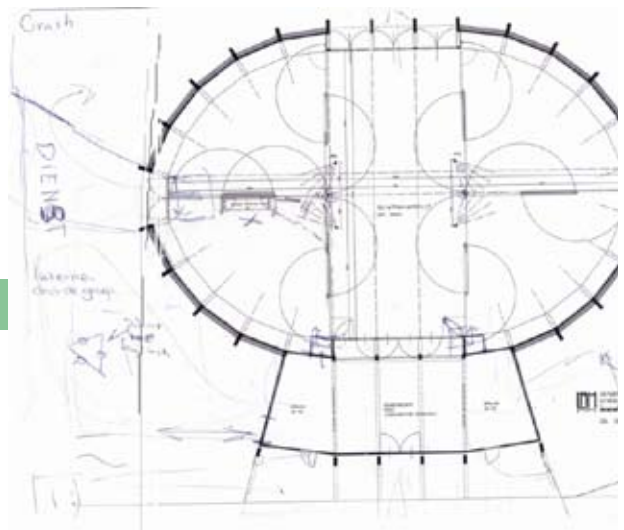
### HUISVESTING

Sinds juni 2009 wonen de giraffes in een heel nieuw verblijf op de Afrikaanse savanne. Op het buitenperk leven ze samen met de grote koedoes en de Thomsongazelles.

Het lijkt of ze ook samenleven met de zebra's en struisvogels, maar in het echt zijn het aparte perken met stenen en water ertussen.

### BINNEN IN DE 'UI'

Het Savannehuis is het binnenverblijf van de giraffes. Rotterdammers (en Blijdorpers) noemden het gebouw al snel 'de ui'. Het binnenverblijf is ongeveer 390 m<sup>2</sup> groot en 12 meter hoog. Zo hoog dat als de giraffeman binnen met een vrouwtje wil paren hij niet met zijn kop tegen het plafond stoot. In het oude verblijf stootte hij eens de ramen uit het plafond. Daarom moest hij daar 's nachts apart staan. In het binnenverblijf is het altijd lekker warm; tussen de 18 en 25 graden Celsius.



# DIERENPASPOORT NETGIRAFFE pag 8

## LUXESTALLEN

De gele hekken kunnen open blijven, maar de verzorgers kunnen de ruimte ook verdelen in vijf stallen met een grote ruimte in het midden. De stallen hebben verwarming en water.

Het eerste verblijf aan de linkerkant kan dienst doen als quarantaine en ziekenboeg en het tweede is voor de hengst (man).

De ruiven voor het voer kunnen elektrisch omhoog gehesen worden.

## CRUSH

Tussen het eerste en tweede verblijf in is de 'crush'. Daar kan een giraffe inlopen en worden vastgezet om hem te kunnen onderzoeken en behandelen. Bijvoorbeeld hoeven kappen, bloed afnemen of medicijnen toedienen. Soms hebben giraffen een wormenkuur nodig, net als honden en katten. Om er goed bij te kunnen zijn er allemaal kleppen gemaakt. Moet je bv bij een poot, dan kun je onderin bij de poot de klep open maken.

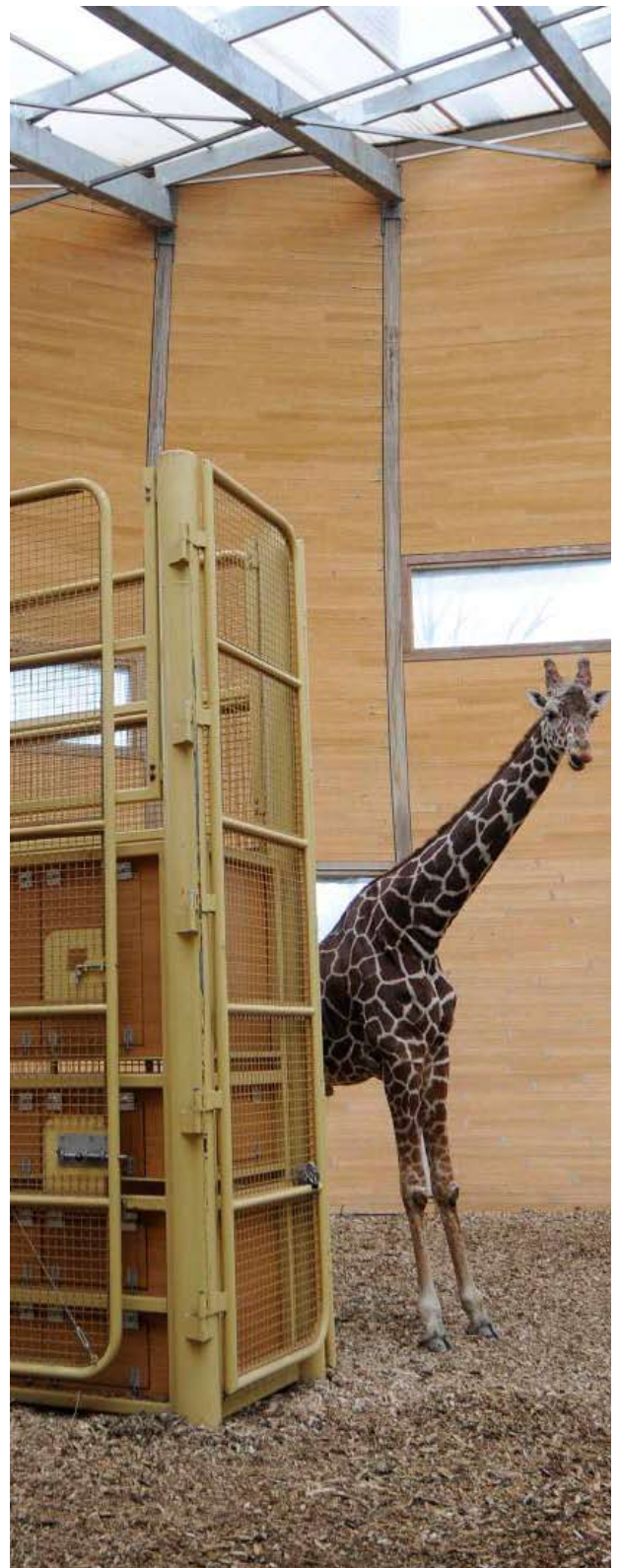
Als de verzorgers dat willen kunnen ze de dieren iedere ochtend via de crush door de zijdeur naar buiten laten gaan. De grote deuren aan de voorkant worden dan pas geopend als alle giraffes door de crush zijn gegaan. Goed om er vast aan te wennen.

## GIRAFFENWEEGSCHAAL

De bodem van de crush is een giraffenweegschaal. Als je in Blijdorp bent kun je op een weegmoment meekijken hoe zwaar de giraffen zijn. Kijk maar op het scherm aan de linkerkant van de kijkruimte.

## BUITEN OF BINNEN

Alleen 's ochtends tijdens het schoonmaken van het grote buitenperk van ongeveer 2500 m<sup>2</sup> en het vullen van de voedsel-ruiven worden de giraffen in het binnenverblijf gehouden. Verder mogen ze zelf kiezen of ze binnen of buiten willen blijven. Alleen als het heel koud is moeten de giraffen 's nachts naar binnen.





# DIERENPASPOORT NETGIRAFFE

pag 9

## EVEN BUURTEN

Het was de bedoeling dat de giraffen op hun eigen perk zouden blijven, net als de koedoes. Daarom was een droge rivierbedding met stenen gemaakt. Toch zie je regelmatig koedoe's en giraffen bij elkaar buurten.

## VOEDING

De dieren krijgen kuil-lucerne. Dat zijn lucerne-planten die gefermenteerd zijn en waar heel veel eiwit inzit. Verder eten de giraffen gemalen peen, lijnzaad-meel en speciale paarden- en browserbrok. In de browserbrokken zit onder andere gemalen acacia. Het voedsel wordt aangevuld met eetbaar en niet giftig gedroogd blad. Dat wordt door Blijdorps eigen botanische afdeling gekweekt en gesnoeid. Frambozenblad vinden de giraffen het lekkerst. In het binnenverblijf hangt een liksteen voor als de giraffen natrium (zout) nodig hebben.

## VERRIJKING

Om te zorgen dat de giraffen zich niet gaan vervelen krijgen ze wilgentakken en op het buitenperk hangen ruiven met vers rozenblad en kuil-lucerne. Kunnen ze lekker lang plukken.

Ook de geur van roofdieren als hyena's, die aan de andere kant van de vlonder leven werkt tegen verveling. Net als in de natuur gaan de giraffen daardoor af en toe goed luisteren en ruiken en om zich heen kijken of alles in orde is.

## FOKPROGRAMMA

Voor alle soorten giraffen zijn er Europese fokprogramma's (EEP). Zo ook voor de netgiraffe. Sinds kort wordt dit door een medewerker van Chester Zoo (in Engeland) bijgehouden. Daarvoor was onze directeur, Marc Damen, de EEP-coördinator. Dat is de persoon die het stamboek bijhoudt en bepaalt welk dier in welke groep past in Europa. Er wordt nooit een dier verkocht; het wordt uitgeleend, soms voor het hele leven lang als dat het beste is. Zo helpen dierentuinen mee met de zorg voor goede en gezonde diergroepen.





# DIERENPASPOORT NETGIRAFFE pag 10

## EEN VAN DE GROOTSTE STAMBOEKEN

In het stamboek zijn meer dan 750 dieren ingeschreven in ruim 150 dierentuinen. Blijdorp heeft in 2013 een van de grootste kuddes netgiraffen in Europa. Samen met Denemarken en Tsjechië loopt Nederland voorop met het houden en fokken van giraffen. Alle ondersoorten worden zuiver gehouden. Ze mogen niet zomaar met elkaar fokken.

## LOGO MET GIRAFFEN

Vanaf 1941 zijn in het logo van Diergaarde Blijdorp giraffen te zien. Kijk maar eens hoe het in de loop van de tijd is veranderd.

## TIJDSCHRIFT DE GIRAFFE



De naam van Blijdorp's eigen tijdschrift is in de loop van de tijd nogal eens veranderd. Op dit moment heet het niet meer 'Blijdorp blad' maar 'de giraffe'.

## TIP:

Wil je jouw spreekbeurt/ presentatie nog leuker maken? Leen dan een themakist. Een themakist is geen kant en klare spreekbeurt, maar bevat informatie & fotomateriaal. Kijk op

[www.diergaardeblijdorp.nl/themakist/](http://www.diergaardeblijdorp.nl/themakist/)

KIJK VOOR MEER DIERENINFORMATIE OP:

[www.diergaardeblijdorp.nl](http://www.diergaardeblijdorp.nl)

